

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 > — >
Negyedévre	1 > 50 >
Egy óra	— > 50 >
Egyes szám ára	8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádossy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszi János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Az ország tanítóságának keserősége.

Méltán el lehet keseredve a tanítóság azon elbánás miatt, amiben most, midőn viszonyai javítását remélte, részesítette a közoktatásügyi miniszter, a tanítók „atyja.” Arról van szó már régóta, hogy különösen a vidéki tanítókra való tekintettel megállapítsák tanító fizetésének minimumát, s hogy ezt az eddiginél valamivel magasabbra tegyék, mert a 300 forint minimummal ugyancsak lehetetlenség még a legkisebb igényű tanítónak is exisztálnia. Ezt a helyzetjavítást mindenki kívánta ez országban a szegény tanítóknak, csak a közoktatásügyi miniszter nem. Még a szabadelvű párt is belement a humanitárius kérdésbe s ha nem is a dupláját akarta megadni a jelenlegi minimumnak, de legalább 400 forintos minimumot akart megállapítani. Csáky miniszter azonban szembeállt az egész ország véleményével, s mikor azt látta, hogy még a szabadelvű párt is hajlandó a tanítók helyzetén javítani, kijelentette, hogy a saját javaslatához ragaszkodik s tárczáját köti hozzá. Erre aztán a párt se tehetett mást, mint hogy behúzza a zászlót s tédret-fejet hajtva kimondta, hogy megmarad a régi nyomoruság. Bezeg nem így tett sem a miniszter, sem a párt, mikor a képviselői fizetést 2400 frtra emelték.

Az a bántó ebben a merev eljárásban, hogy eddig közművelődési kérdésekben, különösen az iskola helyzetének javításában szabad kezet hagyott mindegyik párt tagjainak s nem tartotta indokoltnak a szigorú pártfegyelem alkalmazását. Most a pártfegyelem teljes alkalmazása mellett fogja keresztülvinni a szabadelvű párt azt, hogy a négy középiskolai és négy preparandiai osztályt végzett, oklevelet szerzett

tanítóságnak törvényszerűleg kisebb fizetése legyen, mint a vasuti baktereknek, a porkoláboknak, egyszóval az állami osztályozás legalsó lépcsőjén álló úgynevezett hivatalnokoknak.

Ebben az ügyben Lakits Vendel, az országos tanítóbizottság elnöke, következő nyilatkozatot teszi közzé:

Fájó szívvel olvastam a lapokból a szabadelvű párt tanácskozását a tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat fölött; fájó szívvel különösen azért, mert olvasnom kellett, hogy a magyar közoktatásügyi hivatalos vezére mintegy erkölcsi gátat emelt méltányos óhajaink megvalósulása elé. De még mindig fennáll a reménynek egyetlen hajszála, hogy a képviselőház többsége néhány százezer forintért épen most, midőn mások irányában oly bőkezű volt, nem engedi meg azt a nagy erkölcsi vereséget, hogy 25.000 művelt ember, a nép legközvetlenebb vezetője és tanácsadója, két évtizedet meghaladó sziszifuszi küzdelme végén elkeseredett állapotba jusson. Én ismerem ezt a veszélyt s kötelességem nyilvánosan figyelmeztetni a törvényhozókat. Hiszen vannak még képviselők, kik tudják az erkölcsi tényezők nagy hatalmát, kik a rosszul informált miniszternek megmagyarázzák, hogy az ő kötelessége meghajolni a törvényhozó testület előtt, kik emlékeznek arra, hogy a Bach-korszakban, midőn az abszolút kormány az iskolák nyilvánossági jogát föltételekhez kötötte, a magyar társadalom áldozatkészsége is föltámadt. A tanítók óhajásainak teljesítése ily erkölcsi lendületet idézne elő ismét, a merev ellenszegülés társadalmunkra is lohasztólag hatna, mert a törvényjavaslatban megállapított minimum épen ujabban a hivatal-szolgáknál is alacsonyabb fokra helyezi a tanítót, kit a nemzeti művelődés apostolának neveznek. Jól tudom, hogy Magyarország néptanítói feszült figyelemmel várják a tanítók fizetési minimuma fölött a névszerinti szavazást s tudják jövőben, mit tegyenek. Most, az idő rövidsége miatt csak hirlapi uton kérem föl a tanítóegyesületi elnökségeket, hogy ebben az

utolsó perczen levélben vagy tavirati uton újból emlékeztessék kerületük minden egyes képviselőjét, hogy a magyar tanítóság számít rájuk s figyelemmel kíséri szavazatukat.

A budai honvédszobor leleplezése.

A honvédszobor leleplezése ünnepére alakult végrehajtó bizottság megállapította az ünnepi program nagy részét.

Az ünnepély első pontja: 1848—49-iki honvédektől ő fölsége Magyarország apostoli királyához intézendő hódolatfölrirat.

A leleplezési ünnep 1893. évi május hó 21-ik napján, délelőtt 11 órakor történik. Programja a következő:

1. Kölesey-Hymnusz eléneklése.
2. A szobor leleplezése. Rövid ismertetést mond Szénássy Sándor dr., a budai ó-budai honvédszobor elnöke.
3. Ünnepi beszéd.
4. Az alkalmi óda elszavalása. Irta Bartók Lajos. Az óda elszavalására is Bartók Lajost fogják megkérni.
5. A szobor átadása. A budai ó-budai honvédegyesület elnöke rövid beszéddel átadja a szobrot a fővárosnak.

1. A szobor átvétele. A fő- és székváros törvényhatóságának képviselője átveszi a szobrot.
7. A szózat eléneklése.

Ezzel véget ér a leleplezési ünnep.

A leleplezésre meghívandók:

1. A törvényhozás: a főrendiház és a képviselőház, a magyar kormány. Az állami számvevőszék elnöke, Horvát-Szlavon-Dalmátország bánja, Fiume kormányzója; a főpapság valláskülönbség nélkül, a magyar királyi honvédség, a cs. és kir. közös hadsereg, a magyar kir. kuria, a budapesti kir. ítélőtábla, a pénzügyi közigazgatási bíróság, az összes törvényhatóságok és Fiume polgármesterei, a kir. m. tudományegyetemek és a kir. József-műegyetem rektorai és dékánai, a m. tud. akadémia, műemlékek országos bizottsága, az országos képzőművészeti

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Első vaddisznóm.

A múlt nyáron Nagymaroson kerestem fadaralmaim után üdülést. Kedves szórakozást nyújtott, ha puskámmal kóborolhattam erdőn, mezőn; elfelejtve a fővárosi élet keserveit és unalmas egyhangúságát; a természet varázserejével kedélyemet egészen elbűvölte, frissítette. Egy-egy szerelmesen turbékoló vadgalamb, vagy a magasban a szegény mezei egér után leselkedő vércse, a víz fölött kóválygó halászsas lelövése, kielégítette vadászszenvédélyemet. A községbeliek tudták, hogy szenvédélyes koczavadász vagyok, hát sohse mulasztották el jelenteni, hogy itt vagy ott friss szarvas vagy őzcsapást találtak, esetleg a kukoricza-vetésükben vaddisznók gárázdálkodnak.

Egy napon házi gazdám azzal a hírrel lepott meg, hogy a községi erdő szélén levő zabvetését a vaddisznók összetúrták, gázolták, s mindjárt hozzá is toldta: Jó volna estére ki-menni lesre!

Valami sok biztatás nekem sem kellett, hanem éppen akkor ott levő atyámmal, néhány valódi és koczavadászzsal elhatároztuk, hogy napnyugta előtt neki indulunk s az elénk jövő vaddisznót irgalmatlanul lepuskázzuk.

Nekem csak egyetlen lankaszter fegyverem volt. Atyám, ki egy-két napra tett hozzám kirándulást, nem számított vadászatra; de úgy látszik, nem csekély illuzióba hozta egy agyarsznak esetleges lelőhetése. Áadtam a nálam levő fegyveremet neki, magam pedig, nem lévén más, egy elöltöltő, de különben jó fegyvert kerstem kölesön.

Volt abban a községben egy Rezső nevű barátom, ki igen rosz mászó hírében állott, kit a vadászszenvédély szintén égetett. Megkért hát, hogy velünk tarthasson. Egy pár tanács és figyelmeztetés után, ami különben nekem is elkelt, beleegyeztünk. Fegyveremet egy ahhoz jobban értő vadásztársam megtöltvén, jőféle borral, papramorgóval s egyéb elemozsiával meg-rakodva, reménynyel telt kebellem neki indultunk.

Lassan elértük czélunkat. Künn voltunk. Egy öreg ebb vadász nagy szakértelemre mutató arcczal meghatározta helyeinket; nekem

különösen meghagyta, hogy erre vagy őz, vagy szarvasnak okvetlen kell jönni. Tőlem 250 lépésre atyám; utána három vadász, velem egy helyen Rezső barátom, kurtított lélegzettel vártuk a vadat.

Nem tudom tiszteletbeli társamnak hogy lüktetett a szive, de én annyira föl voltam izgatva, mintha a természet hipnotizált volna. A szemem előtt zümmögő szunyogot a magasban repülő madárnak néztem s puskámat majdnem hogy ráemeltem. A közeli bokorban röppenő fekete rigó zöreje vagy a lappantyú suhanása szarvast, őzet, vaddisznót tüntetett képzeletem elé. Az esteli rovarok röpködése, dongása, távoli erdőben siró bagoly; az éneklő madarak esteli bucsuja, szomszéd erdőbe váltó róka csaholása, kéjes merengéssel töltötték el lényemet.

Az ember folytonosan ide oda tekintget, figyel; a legesekélyebb zörrenés hangosabbá teszi szive lüktetését. Némi félelem fog el, de pár pillanat alatt az öntudat mosolyra fakaszt. Csudáljuk magunkat a természettel együtt. Azonban nem csak mi bámulunk a természet bájjain, bámulnak, csodálkoznak a kis madárkák is rajtunk. Ilyenkor mintha bizalmasabbakká lenn-

tanács, a budapesti kir. közjegyzői kamara, ügyvédi kamara és kereskedelmi- és iparkamara, a koszorúzó hölgy-bizottság, az összes honvédegyesületek, az összes szerkesztőségek, társulatok, egyesületek: a nemzeti kaszinó, az országos kaszinó, a tisztviselők országos egyesülete, az Otthon írók és hírlapírók köre, a Kisfaludy-társaság, a Petőfi társaság, az Emke, a Magyar egyesület, a Magyar mérnök és építész-egyesület, az Országos magyar dalégyesület, az Országos iparegyesület.

A fő- és székváros 2000 frtot szavazott meg a leleplezés ünnepére. Föl fogják kérni a kereskedelmi minisztert, hogy a vidéki 86 honvédegyesület mindegyike részére hat-hat harmadosztályú szabadjegyet utalványozzon. (A szegény honvédek ellátása ügyét az ünnep alatt egyelőre függőben hagyta a végrehajtó bizottság.)

Az országgyűlési függetlenségi párt „A függetlenségért elesetteknek — a függetlenségért küzdők” fölrással ezüstkoszorút tesz a szoborra.

Lapunk ma. száma több órai késéssel kerülhetett ki a sajtóból, miután az általános érdeklődéssel kísért bűnügyben hozott ítéletet, melyet a törvényszék csak ma hirdetett ki, még e számba vettük bele. Ugyanez ügy tárgyalásának részletes leírása több közleményünket is kiszorította e számból.

Hirek.

— **(Aranymisés kanonokok.)** Fesztl Károly dr. címzetes püspök, káptalani kisröpöst és Troll Ferencz pápai praelatus, székes egyházi kanonok a jövő hóban aranymisét mondanak. Troll praelatus ez alkalomból alapítványt tett le a püspök kezébe a következő szép levél kíséretében: „Nmélt. Püspök! V. B. T. Tanácsos! Főpásztorunk és kegyes Atyánk! Közeledik évfordulója a napnak, a melyen a nagy könyörületeségű Isten csekélységemet az oltár szolgálatára fölavattatni méltóztatott és Melchizedech rendje szerint való pappá rendelt. Ég felé emelt tekintettel kérem az Ő végtelen kegyelmét, hogy az Úr menybemenetele ünnepén, május 11-én, a dicséret és az örvendezés áldozatát bemutatnom, egyben az Isten igéjét hirdetem megengedje. Mivel azonban szent. Pál szerint „nem attól, a ki akarja és a ki versenyt fut, hanem az irgalmas Isten-től függ”: hogy az örvendezésnek ezen napját, a melyről Mózes könyve mondja, hogy szenteld meg, mert örvendetes év, elérjem és arany-misémet megülhes-em, jó cselekedeteknek kell megelőzniök: Föltettem magamban, hogy a koronát reá teszem mindarra, a mit 1847-ben kezdeményeztem vala és a mit két évi virágzó tenyészet után az akkori idők sanyarú szele

nek irányunkban. Oly közel ugrálnak hozzánk, hogy kézzel is elérhetnők. Csekély zörrenésre tovább ugranak, hogy néhány pillanatra még közelebb jöjjenek. Gondtalanul pityeg, mintha tudná célunkat. A véletlenül oda tévedt madár, meglepetéséül elbűvölten, szemünk előtt alig egy pár arasznyira lebeg. Mintha kérdené: Ki vagy? barát-e vagy ellenség? Szép is a szabad természet, különösen annak, ki azt élvezni tudja: mint a vadász.

Elmerengésemben alig hallható ágzörgés zavart meg; de a pár óra, mit leshelyemen töltöttem, némileg hozzászoktatott. Azt hittem, a madár akarta. A hold korán kelt, tíz óra felé, a hegyek ormai által nagyobbbrészt eltakarva, már az éji homály kezdett uralkodni. Végre úgy elhomályosult, hogy fegyverem végét sem láthattam tisztán. Reményünk nagyon lelohadt; Rezső barátom a hazatérés eszméjét pengette. Magam fölkelő félben voltam, midőn Rezső barátom szemei az erő mellett levő zabvetés felé irányultak. Arra néztem, de nem láttam semmit a homályban.

Pár perc mulva barátom a meglepetés hangján sugja fülembe, hogy őzet lát. Szemeim

teljesen letarolt vala. Azon kezdeményezést tettem ugyanis, hogy körlevélileg — 491/1847. sz. András apostol ünnepén — rendeltessék némi — ha nem is elég méltó — tiszteletdíj azok számára, a kiket az egyházmegye főpásztora főügyelökké tett s a kiket a püspök szemé, füle és szajaként rendelt. E végből ezennel tisztelettel 20.000 forintot, azaz 40.000 koronát ajánlok föl azon kikötéssel, hogy annak évi kamatait a rendes eszerek kapják, nem annyira fáradságuk jutalma fejében, mint inkább utiköltségekre való; minthogy némelyek közülök káplán nélkül lévén, távollétök idejére helyettest szerezni s azt fizetni kénytelenek. Alázattal kérem Nméltóságodat, méltóztassék ezen alapítványt kegyesen fogadni s tudomásul venni és ötvenéves jubileumom emlékére, egyházmegyém iránt való hálám néminemű zálogául legkegyelmesebben beiktatni s megerősíteni.“

— **(Ösztöndíj tanulmányútra.)** A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium egy 900 frtos utazási ösztöndíjra hirdet pályázatot. Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly ifjak, kik valamely hazai kereskedelmi akadémiát kiváló sikerrel végeztek. Tanulmányozás tárgyául azon kérdés van kitűzve, hogy mily módon, eszközök és mely alapon szervezett kereskedelmi összeköttetések révén lehetne a magyar házi ipar termékeinek az európai kontinens nyugati országaiban állandó piacot teremteni? E célból az ösztöndíjnak különösen Német-, Franciaország, Németalföld és Anglia e tekintetben mérvadó központjait kell megátogatnia. A tanulmányút tartama 6 hónap, mely idő után az ösztöndíjas tanulmányútról jelentést tenni tartozik. Az iskolai, erkölcsi, jelenlegi foglalkozást föltüntető bizonyítványokkal fölszerelt kérvények, melyekben a nyelvismeret, a kitűzött kérdést illetőleg tett elméleti vagy gyakorlati irányu tanulmány is kitüntető, a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz czimezve a pécsi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

— **(Új menetrend a mohács-pécsi vasuton.)** Folyó évi május 1-től kezdve új menetrend lép életbe a mohács-pécsi vasuton. A mostani menetrend úgy az eddig Mohácsról Pécs felé és viszont Pécsről Mohácsra közlekedő vonatok számára, mint a Mohácsról Pécs felé közlekedő vonatok indulási idejére nézve szenved változást. Az új vonatok egyike este 8 órakor indul Mohácsról Pécs felé és csatlakozásban van egyfelől az Al-Dunáról este 6 óra körül Mohácsra érkező postahajóval, másfelől a Pécsről éjjel 11 óra 36 perczkor Budapestre induló vonattal. A másik új vonat d. u. 4 óra 20 perczkor indul Pécsről Mohácsra és csatlakozásban van egyfelől a Budapestről reggel 8 óra 15 perczkor induló személyvonattal, másfelől a Mohácsról fél 7 órakor induló postahajóval. Az eddigi vonatok indulási idejére nézve következők a változások: A Mohácsról Pécsre közlekedő reggeli vonat május 1-től kezdve 5 óra 20 perczkor (most 5 óra 27 percz) s a délutáni pont 3

kidüllesztve irányában, a jelzett alak felé, s csakugyan megláttam a vélt őzet a zabvetés sarkán mozdulatlan feketélleni. Őznek egy kissé vastag volt. Vissza sugtam, hogy az valószínűleg vaddisznó. Suttogásunk közben néhány lépéssel felénk közeledett s újra megállt, valószínűleg gyanus szimatot érzett. Akkor tisztán láthattuk, hogy vaddisznó.

Fegyveremet izgatottan szoritottam kezemben, azon tünődve, löjek-e vagy ne? Barátom még jobban meg volt rökönnyödve s alaposan oldalba döfött s kezével jelezte, hogy löjek rá. Lehetett körülbelül 70 lépésnyire. Nagyon messzinek találtam; nem reméltem sikeres lövést. Azonban féltem hogy visszacsülköl az erdőbe, tehát sokat nem lehetett tétovázni. Arczomhoz emeltem puskámat s néhány másodpercznyi célzás után piff! puff! rádúpláztam. Lövés után kiugrottunk leshelyünkről s vártuk a jó eredményt. Kapott-e lövést vagy nem, bizony nem tudhattam. De hogy nem esett el, láthattuk, midőn a tisztásról lassan az átellenben lévő erdőbe ügetett. Vagy 15 másodpercz után megállva, lelkesülten ordítjuk egymás fülébe:

— Megvan! Elesett!

órákor (most 3 óra 10. p.) indul. A délelőtt 9 órákor Pécsre induló helyi vonat ezentul is 9 órákor indul Mohácsról, de előbb (11 óra 26 p.) ér Pécsre és ez által csatlakozásban lesz a 11 óra 40 perczkor Budapestre induló személyvonattal.

— **(A villamos világítás Siklóson.)** Körülbelül 36,000 frtba fog kerülni; — mint a S. és V. írja — a Ganz és társa fővárosi czégg ennyit irányozott elő. Az évi főtartása a villamvilágításnak 5—6 ezer forint. A villamvilágításból betolyó évi jövedelem a város részére 8—10 ezer forint lenne, tehát mi sem áll utjában a villamvilágítás létesítésének.

— **(Takonykór a vidéken.)** Siklóson a lovak között takonykórt sejtető gyanus betegség fordult elő, amiért is Henk járási állatorvos az ottani összes loállományt megvizsgálta.

— **(A miniszter köszönete.)** A vallás és közoktatásügyi miniszter Egedy Sándor göröcsönyi és radfai jószágberlőnek, ki a baksai községi iskola szükségleteinek fedezéséhez már az 1885. évtől kezdve, évi 20 forint adománnyal járul és a baksai, valamint a göröcsönyi tanítók jutalmazására évenként két hold szántóföldet bocsát rendelkezésre, elismerő köszönetét nyilvánította.

— **(Szinházi műsor.)** Ma szerdán: „Gascognei nemes.“ operett 4 fől. Suppé Ferencztől, másodsor. Csütörtökön: „Thermidor“ dráma 4 fől. írta Victorie Sardou. A főszerepeket Pethes, R. Balog Etel és Follinus játsszák, játszanak még kisebb-nagyobb szerepet: Dezséri, Zombori Ilona, Sárdi, Perényi, Tóth Antal, Kőmivesné. E darabot jótékony célra, a Veszprémi tűzkárosultak javára adatja elő az igazgató Pénteken: „Szultán“ eredeti operett 3 fől. vonásban írta: Verő György, először, teljesen új diszletekkel, miket kizárólag e darabhoz festetett az igazgató Végh István színházi festő által. A darabban a főszerepeket, a szultánt Kocsis Etel játssza, kivüle Dezséri, Polgár, Follinus, Lévai Sarolta, Perényi, Kállai Lujza, jutottak nagyobb szerepekhez. Szombaton: „Szultán“ operett 3 fől. vonásban. Vasárnap: „Próba házaság“ fővárosi életkép 3 fől. írta: Gerő Károly. Előkészületen a következő darabok vannak: „Az új házi ur“ francia bohózat 5 emeletben Henri Chivot-tól; „Nóra“ Ibsen Henrik 3 fől. színműve; „Kapivár“ Gabányi Árpád 100 arany pályadíjjal jutalmazott 3 fől. eredeti vigjátéka; „Dolovai nábob leánya“ Herczeg Ferencz színműve; „Fanchon asszony leánya“ francia operett; „Didergők“ francia vigjáték.

— **(A „Baranyamegyei gazdasági ipar és kereskedelmi részvénytársaság“)** alakuló közgyűlését vasárnap f. hó 30-án délelőtt 10 órákor a városház közgyűlési termében tartja meg, és nem mint a mult számunk hirdetésében közzétettett a „Pécsi egyesült takarékpénztár“ helyiségében, minthogy ezen

Ucczu, ved el magad — rohanunk a vad felé. Husz-huszonöt lépés szaladás után vadunk ismét csülökre kapott s egyenest felénk csörtetett. Pár perczig földhöz tapadva mozdulatlanul álltunk, nem tudván mihez kapjunk. Barátom megszeppenve kiáltja:

— Tölts! tölts!

— Mivel!? — feleltem félelemmel kevert méreg hangján. — Se porom, se sörétem.

Erre aztán Rezső barátom sem vette tréfára a dolgot, hanem szerepet cserélt vadunkkal, s most ő csülkölt vissza leshelyünkre és majomügyességgel kuszott föl az ott levő fára.

— Nem szégyelled magadat! — kiáltottam reá. — Szép vadász vagy, mondhatom, egy rongyos vaddisznótól megijedni!

Ellenfelem szándékával azonban én sem voltam tisztában; fegyverem töltetlen; semmiféle védelmi eszközöm nincs. Ennek fele se tréfa. Mit volt mit tennem, uri magam is megugrásról gondoltam, mit a fa tetején kapaszkodó és rosz mászó hírében álló bajtársam még inkább szított.

— Vigyázz! vigyázz! ott jön a disznó! — ordított a fa tetejéről.

helyiség a nagy érdeklődés miatt szűknek bizonyult.

— **(Kolduló vándorló-legények.)** Városszerte tapasztalható, hogy a kissé enyhébb időjárás folytán ismét megindult a vándorló legények raja, kik közül igen sok a munkakerülő, közveszélyes egyén. Ezek a koldulás tiltott votta ellenére is koldulás ürügye alatt minden nyitva lévő ház kapuján betolakodnak, s nem elégszenek meg a nékik adott élelmi szerekkel, hanem házártszkodnak, lopnak vagy legaiább is pénzt követelnek mit — természetesen a legelső pálinkamérésben megisznak. Rendőrségünk úton-útfélen fogdossa őket s toloncolja illetőségük helyére, de jobb orvosság, a hol csak lehet, a bézárt kapuajtó.

— **(Sorozás.)** Nagyban folyik a Scholcz-féle sörcsarnokban a sorozás, melyet előreláthatólag szerdán teljesen befejeznek. Hanem a sorozás alá kerülő legénység sok galibát okozott az idén, mert a kit besoroztak, keserűségében sörözött be; aki pedig ki szabadult, örömeiben. De legtöbb már előzőleg úgy fölöntött a „katonajelölt garatra“, hogy asszentálni sem lehetett, mert nem tudott a lábán megállni. Ezeket a rendőrség vette pártfogása alá. Átaljában véve az eredmény jobb a tavalyinál.

— **(Rezervistáink a külföldön.)** A múlt év folyamán föllépett kolera folytán a honvédelmi miniszter azon rendeletet adta ki az illetékes hatóságoknak, hogy a Német- és Oroszországban tartózkodó nem tényleges állományú hadköteleseket további intézkedésig nem volt szabad fegyvergyakorlatra behívni. A f. hó 15-én kiadott miniszteri rendelet a tavalyit hatályon kívül helyezte s utasítja a hatóságokat a külföldi rezervisták kellő időben való behívására, de ezen katonákat orvosi fülügyelet alatt tartják.

— **(Sajtópör a Néptanoda ellen.)** A 26-odik évfolyamát járó szaklap se kerülhet el azt a boldog állapotot, hogy sajtópört akaszsanak rája. Imhol a 26-odik évben Neményi Imre dr. indított pört Schneider István a Néptanoda szerkesztője és Somogyi Béla felső visó tanító ellen, aki polemiát folytatott Neményivel, ennek a Néptanító Lapiában megjelent cikke ellen.

— **(Gyermekek halála.)** Két gyermek halt meg a vidéken vigyázatlanság folytán. Az egyik, Stein Herman kácsfalusi kereskedő négy éves Andor fia, egy őrizetlen perczen beleesett a mosóteknőbe s a forró vízzel úgy összeégette testét, hogy minden orvosi segély eredménytelen maradt: a kicsi behalt az égési sebekbe. — A másikat, Ulrich József babarcezi lakos Ferencz nevű másfél éves fiát egy fuvaros gázolta el a kocsiával. A gyermek meghalt.

— **(Tűz Nagy-Kanizsán.)** Szörnyű veszedelem fenyegette vasárnap délután Nagykanizsát. Közel volt hozzá, hogy Veszprém sorsára jusson. Orkányszerű vihar idejében tűz támadt ott s az isten különös kegyelme, hogy

Hátra arcz! Azon fa felé iramodtam, hol társam már teljes biztonságban érezte magát. Fegyver-szijamat karomra véve a majd 8—10 lépésre levő disznó orra elől (röstellem bevallani) fölugrottam a fára. De oh egek! amint fölfelé kapaszkodtam, a harmadik fogásnál kezemben marad a száraz ág és zsupszt, fegyverestül együtt hanyatt-homlok estem a földre.

Vékonyomat rettentően megütöttem, alig birtam szóhoz jutni. Szinte éreztem bőrömön a disznó agyaráit, annyira meg voltam rémülve. Zrinyinek a szétmarczangoltatása s egyéb szerencsétlen esetek mind lelki szemeim elé tárultak. Rettenetes percek voltak ezek!

Szerencsére őrző angyalom megkönyörült rajtam, mert nem csak én, hanem ellenfelem is, szíve mélyéig megdöbbenhetett, a mennyiben tanácsosnak vélte visszavonalogni. Megkönnyebülten lélegzettem föl. Mondhatom ez alkalommal disznó-szerencsém volt. Barátom még mindig a fa tetején kuporgott. Nem mert lejönni.

— Te! nincs oda lenn még egy disznó?

H—y J.

Nagykanizsa teljesen le nem égett. Három óra tájban a város keleti részén levő csordás-utczában keletkezett a tűz, s pár perc alatt már három utczában égtek a házak. Az egész város nyomban talpon volt s mindenki sietett menteni és oltani. De aligha lett volna sikere a polgárság minden önfeláldozó fáradságának, ha a katonaság a tűzoltókkal vállvetve, egész odaadással nem dolgozik az oltáson. A polgári és középkereskedelmi iskolák növendékei is nagy odaadással fáradoztak az oltás körül. Végre estefelé sikerült a tüzet lokalizálni. Harminczöt épület hamvadt el. Legszomorubb az, hogy három emberélet is elpusztult a tűz következtében. Valószínű, hogy gyújtogatásból keletkezett a tűz. Erre abból lehet következtetni, hogy a város utczáin napok óta találnak a lakosok tüzzel fenyegető leveleket. A hatóság a legnagyobb buzgalommal keresi a tettest.

Törvénykezés.

A haltérkorcsmabeli gyilkosság.

A fél várost mozgásba hozta az a bűnügyi tárgyalás, melyen a Sinkó gyilkosa és bűnpalástoló társai számoltak be tettükkel. Ez ügy iránt már keletkezése óta nagy volt az érdeklődés, a végtárgyalásra pedig annyi ember igyekezett, hogy a büntető osztály tanácstermének a közönség számára föntartott része állandó ostromnak volt kitéve, pedig ide csak jegygyel lehetett bejutni, míg a jegygyel nem bírók: a köznép óriási tömegbe verődve állta körül a törvényszéki épületet, melynek bejáróinál a rendőrségnek kellett föntartani a rendet. Azok az utczák, melyen a vádlottakat a törvényszékhez kísérték, szintén meg voltak szállva kíváncsiakkal, s a gyilkos Berdint és a két asszonyt valóságos diadalmi menet kísérte a fogháztól a törvényszékig. A tárgyalás, melyet Sávell Kálmán elnök vezetett (bírák: Czigliányi Béla és Hardi Sándor, közzvádó: Nagy Géza dr. kir. alügyész, jegyző Módlly Béla), két napon át tartott. Hétfőn délelőtt kizárólag Berdin kihallgatása volt soron s délután kerültek sorra May Jánosné a Berdin szeretője és Wohlrab Edéné a szakácsné, valamint a tanúk közül heten, ez utóbbiak is már csak estefelé, mikor a gázlámpákat fölgyújtották a tárgyalási teremben. A többi tanu kihallgatására és a vádló és védő beszédekre már csak kedden jutott idő.

Pontban kilencz órakor nyílt meg a tárgyalás, ekkor az elnök konstátálta, hogy a vádlottak és a tanúk jelen vannak, a közzvádó pedig röviden előadta a vizsgálat történetét s a vádindítványt, mire a bizonyítási eljárás következett. Bevezették a fővádlottat, Sinkó gyilkosát, Berdint.

Berdin György jól megnőtt száll legény, nem éppen duzzadó húsbán, de szikár, szívós izmokkal. Haja szőke, körszakála s bajusza is selymes szőke; nagy gondja van a szépen nőtt és fésült szakálára, meg-meg igazítja, bajuszát pödörgeti, szóval csinos szeret lenni. Szemei vadul szúrnak ki mély üregeikből, fölöttük összefutó ives szemöldökök teszik még föltnöbbé a homloknak épp oly irányban futó ránczeit, melyek a homlok közepén képeznek szöveget, s melyek nem valami szelid lélek külső jelei. A tárgyalás alatt igyekeznek a makra gyereket játszani s a megbánás minden jele nélkül beszél, vagy maga elé bámulva ül a padon s tollászkodik, mintha egyéb gondja se volna, mint az, hogy a szakála szépen álljon. Csak néha, mikor a két fogoly asszony s a tanúk valamely kényes s általa jól körüljátszott pontra térnek vallomásaikban, olyankor kapja el mérgesen a fejét a beszélőről, ki felé csupán fél szemmel sandított s a fal felé fordul, mely mellett ül. Minden igyekezete arra irányul, hogy az előre megfontolt szándék vádját el tudja magáról háritani; a gyilkosságot teljesen magára vállalja. Az ölés előtte — mint hentes előtt — nem képez lelki rázkódást előidéző okot; disznó vagy ember — mindegy, csak vér foly itt is, ott is.

Különben Tilócán (Zala megye) született, 25 éves, róm. katolikus, nőtlen, büntetve nem volt, a 13. tüzérezrednél szolgált, 4 elemi iskolát járt. May Jánosnéval, kivel vadházasságban élt, húsz éves korában ismerkedett meg s két éve hogy együtt élt vele. Sinkót tavaly őszkor a pécsi sátoztáborban ismerte meg, ahol ő kiegészítő pinczér volt. November elsején, mikor Sinkó a haltér sarkán levő Markó-féle korcsmát vette bérbe, Sinkóhoz állt pinczérnek, May Jánosné pedig segítő cselédnek, aki ott fizetést nem kapott, hanem ennek fejében kis leányát, Hermint tartották el Sinkóék. Ő és kedvese, valamint Wohlrabné, a szakácsné, meg a kis Hermin abban a souterrainben háltak, mely előcsarnokát képezte a házi pinczének, s egy üvegablakos ajtón át rá lehetett látni a pinczelejáratra.

A gyilkosság előzményeit illetőleg Berdin azt adja elő, hogy a Sinkó felesége, a ki szintén ágyasa volt Sinkónak, különben Zima Károlyné, őt többször biztatta, hogy tegye el láb alól Sinkót, ő azonban, aki a verekedést se szereti nézni, nem hallgatott az asszonyra, félt a büntőt. (Ezt Berdin oly naivul adta elő, hogy a hallgatóság hangos derűtségben tört ki.) A gyilkosság előtt néhány nappal ő a pinczében káposztát gázolt a hordóba, lenn volt Sinkóné, az ő szeretője és a szakácsné; ekkor Sinkóné a pincze rejtelméről beszélt, hogy Markó, a ház tulajdonosa úgy gazdagodott meg, hogy lecsalta az embereket a pinczébe s ott elemésztette őket.

Az elnök közbe szólt: No és ugye maga ekkor arra gondolt, hogy jó lenne így meggazdagodni s ekkor jött arra a gondolatra, hogy lecsalja Sinkót. Berdin ijedten tagadja ezt, aztán lesüti fejét, szepeg s hallgat. utána is alig tud beszélni, de megint összeszedi az eszét s a szerint beszél, ahogy a fogságban kitervelte. Neki soha se jutott eszébe, hogy meggyilkolja a gazdáját, hanem a Sinkó szeretője, Zimáné biztatta, hogy csalja le a pinczébe, s tegyen úgy, mint ahogy Markó szokott tenni. Ő azonban még erre se gondolt a gyilkosságra, hanem hétfőn, a gyilkosság előtt való napon, novemb. 14-én, a pinczében egy hordóról lepattant az abroncs, a hordó könyezni kezdett, Sinkó többször lement utána nézni. Este úgy fél 11 óra felé is lementek ketten. Hosszas faggatásra Berdin kiszalajtja, hogy bizony ő szólt Sinkónak, hogy jó lesz megnézni a hordót. Sinkó ment elől egy kalapácsal, Berdin utána a gyertyával. A lépcsők közepe táján hiányzott egy gerenda, ott nagyott kell lépni, Sinkó itt megbottlott s egy jajkiáltással leesett a pinczébe, a kalapács kiesett a kezéből. Ekkor hirtelen támadt az a gondolata, hogy megöli Sinkót. Fülkapta a kalapácsot s kétszer fejbe vágta a földön fekvő Sinkót, mire ez eszméletét veszítette; erre ő megijedt, fölzaladt a mángorlón lóggó szatyorban levő mészáros bárdjáért, s mivel a pinczében a gyertya kiesett a kezéből és elaludt, egy lámpát is vitt magával s ismét lerohanva a bárdal elvágta a Sinkó nyakát.

Az elnök több vizsgálati adatból és vallomásból ráüti Berdinre, hogy a dolog nem így volt, hanem hogy Berdin előre kitervelte a gyilkosságot, lecsalta Sinkót a hordó ürügye alatt, aztán a lépcső vakablakjában löre odakészített hentes-szekerczéval hátulról kétszer a jobb arczába vágott Sinkónak, mitől az leesett, vagy hogy a lépcsőről ő lökte előbb le, aztán utána szaladva tette meg az előrántott szekerczéval a két vágást. Aztán rohant föl a bárdért, miután az elejtett szekerczét nem találta. Kalapács ott nem volt, mert annak a Sinkó koponyáján nyomának kellene lennie; de ott csupa éles vágás van. Az áldozat kibugygyanó vérélt eltisztogatásával, fönt a kezét megmosva a vizet a szénre öntötte, hogy az se legyen áru-lója, a kocsmajót nyitva hagyta, hogy azt a mesét, melyet Sinkónak a két vendéggel való eltünéséről terjesztett, valószínűvé tegye. Mindezek tervszerűen kigondolt gyilkosságra vallanak, amit a Sinkó pénzeért követett el.

Berdin e szembe mondott vádakra nem tud felelni, hosszasan hallgat.

Az elnök tovább fűzi a bizonyítást.

Maga May Jánosné, a Berdin ágyasa is azt vallotta, hogy mikor a zuhanást hallották, ő ijedtében azt mondta a szakácsnénak, hogy: „Na most a Gyula lelökte az urat a pinczébe.“ Hát honnan vette volna ezt Mayné, ha Berdin

előre ki nem terveli a gyilkosságot s a szeretőjének nem szól felőle? Berdin ezt tagadja.

A vizsgálati adatokból kitűnik, hogy Berdin mintegy 500 forintot talált Sinkó tárczájában, melyet tőle elvett s előbb a vakablakba rejtett. Pár nap múlva magához vette a pénzt, a szakácsnének 50 frtot adott, hogy hallgasson, a szeretőjének is adott pénzt, aztán bérkocsira ült mulatva utazott Szigetvárig. Berdin tagadja, hogy annyi pénz volt a bugyellárisban, csak 265 frtot val be, bár folyton azt hajtogatja, hogy ő soha sem olvasta meg a pénzt. Az elnök aztán elvezeti Berdin vallomását egészen az elfogatásig, s aztán újból föl hívja, hogy vallja meg az igazat, ismerje be, hogy tervszerűen, előre megfontolt szándékkal hajtotta végre a gyilkosságot. Berdin mindent, csak ezt nem ismeri be s konokul megmarad azon állítása mellett, hogy csak a Sinkó elbotlásakor támadt a gyilkosság gondolata.

Az elnök fölolvastatja a bonczolási jegyzőkönyvet, melyből kitűnik, hogy Sinkó két éles vágást kapott az arczára, és a nyakán három egy helyre irányzott vágásból eredő hosszú nagy éles vágást. Tolnay Vilmos dr. helyettes törvényszéki orvos, ki annak idején a bonczolást is vezette az elnök föl hívására kijelenti, hogy a kalapácsal való ütés lehetetlen, mert annak a Sinkó koponyáján nyoma nem volt, ott csakis éles vágások voltak láthatók. Berdin reszket s habozva erősíti meg előbbi állítását, hogy először a Sinkó által elejtett kalapácsal ütötte fejbe Sinkót.

Ezután a bírák, az ügyész s az elnök vették Berdint keresztkérdések alá, melyekre ez zavart feleleteket ad, ellentmondásokba keveredik, s mikor már érzi szorulni a kötelet a nyaka körül, olyankor megveti a nyakát, föl szegi a fejét, s a plafondra szúrva szemével azzal vet véget a polemianak, hogy visszatér előbbi vallomáshoz: nem tervezte a gyilkosságot, csak az utolsó pillanatban gondolt rá, Herold Mari (alias Sinkóné, alias Zima Károlyné) biztatta rá, nem a pénzért gyilkolt s nem tudja mennyi pénz volt a Sinkónál. Hogy a délelőtti vallatás erősen megviselte a lelkét meg az eszét azt a dél felé sűrűen jelentkező, hosszú sóhajok árulták el. Végül is azzal a naiv mondással tört ki: „Ha Isten van a világon, hát akkor a Herold Mari biztatott föl!” „Ha Herold Mari nem bűnös, akkor én sem vagyok az!” A tárgyalást az elnök fél egykor fölfüggesztette s délután fél háromkor nyitotta meg újból.

Ekkor May Jánosné, a Berdin ágyasát hallgatták ki, aki 31 éves, egy 10 éves leány anyja, mosónő. Berdinnel két éve él jó viszonyban. Azon a nevezetes estén korán lefeküdt, mert fáradt volt, úgy fél 11 felé hallotta és látta, hogy Sinkó és Berdin lemennek a pinczébe. Ágya épp úgy áll, hogy ha az üveges ajtón kinéz, rálát a pincze lejáratra. Sinkó ment elől, Berdin utána. Alig léptek néhányat, zuhanást hallott. Kinézett, — Berdin még ott állt a felső lépcsőkön, tehát Sinkó zuhanhatott le akkép, hogy Berdinnek a felső lépcsőről kellett letaszitania. Aztán csattanást hallott lenn a pinczében és Sinkó jajkiáltásait. Ekkor Berdin fölrohant és levitt egy lámpát és a bárdot. Szekerczét nem látott; aztán megint hallottak csapásokat és jajgatást. Berdin ekkor a véres bárdal föl jött hozzájuk s megfenyegette őket, ha el nem titkolják, amit láttak és hallottak. Aztán megint lement s más fél óráig lehetett lent, miközben sóprést hallott. A gyilkosság egyéb részleteit már Berdintől tudja. Ő is elmondta — valószínűleg szintén Berdin tanítása szerint — azt a mesét a káposzta taposáskor lefolyt jelenetről. Különbben látszólag töredelmesen vall meg mindent, s a szembesítéskor nyíltan a szemébe mondja volt kedvesének, hogy mikor ez a pinczében teljesen végzett Sinkóval s hozzá jött lefeküdni, azzal jött be a szobába hogy: „Na kutya te sem bántod többé a cselédeidet!” Berdin természetesen minden szembemondott dolgot tagad.

Wohlra b Edéné, egy 52 éves özvegyasszony, szakácsné, látszólag egészen elerőtlenedve áll a bírák elé, remeg, verejték tüt ki az arczán, annyira nem jól érzi magát, hogy az elnök széket adat alá. Alig hallható hangon nyöszörgi vallomását. Azon az éjszakán ő korán tért aludni, de a gazdája föl hívatta, hogy kávé készítsen, aztán mikor dolgát végezte, Berdin küldte, hogy menjen, feküdjék le. Alvásából arra ébredt, hogy Sinkó és Berdin lemennek a

pinczébe. „Alig léptek néhányat, zuhanást hallott, mire ő fölkiáltott: „Jézusom, az úr leesett a pinczébe. Erre Mayné azt mondta: „Bizonyosan a Gyula (Berdinnek ez volt a pinczér-neve) lökte le.” Ő is látta, hogy a zuhanáskor Berdin fönt állott még a lépcsőn. Hallotta a jajgatást, látta, hogy Berdin föl jött a bárdert stb. úgy vall, mint Mayné. Berdin föl jöve őt is megfenyegette, ha nem hallgat, s kitanította őt, hogy azt mondja mindenkinek, hogy nem tud semmit, mert aludt. Az elnök ráolvassa, hogy pénzt fogadott el Berdintől, sőt mint Berdin mondja: követelt is a hallgatásért. A szakácsné ez utóbbi tagadja, csak annyit val be, hogy Berdin a saját akaratóból adott neki 50 frtot, hogy hallgasson.

Ezután a tanukat hallgatták ki.

Sinkó Istvánt, a meggyilkolt bátyját arra nézve hallgatták ki, hogy mennyi pénze lehetett Sinkónak; ő egyszersmind Jilly ügyvéd által előterjesztette igényeit az elhalt Sinkó megmaradt vagyonára nézve.

Herold Mari, a Sinkó kedvese, 28 éves férjes asszony, ki urától, Zima Károlytól elváltan élt két év óta Sinkóval. Kedvesét szerette, vele jól élt. Szerinte Sinkónál a gyilkosság előtt 4—500 forint lehetett. Berdin többször előtte is fenyegetőzött Sinkó ellen, s egyszer, mikor Sinkó valamiért meglökte, azt mondta Herold Marinak, ha Sinkó még egyszer meglöki, megfoghatja benne a kést. Azt is vallja, (amivel Mayné ellenkező vallomást tett,) hogy Mayné a kis leányát, Hermint, az nap elküldte haza szüleihez. Azt tagadja, hogy ő a pinczében Berdin, ennek kedvese és a szakácsné előtt a Markó-féle mesét mondta volna. Ezt szemébe is mondja Berdinnek és társainak, valamint hazugságnak mondja azt, hogy ő, aki szerette Sinkót, s iránta hálát érzett, mert rossz helyzetéből majdnem urrá tette az üzletében, biztatta volna Berdint a gyilkosságra.

Mülhoffer Márkus bakonyai kocsmáros és Scheiber Sándor szigetvári kocsmáros Berdin pazar költségeiről tesznek tanúságot; az ő vallomásaik alapján az elnök kimutatta, hogy Berdinnél több pénz volt, mint ezt ő vallja. Ő csak 200 és néhány forintot emleget, így pedig kitűnt, hogy bizony 4—500 frt lehetett az elrablott összeg. E két tanut nyomban meg is eskették.

Markó János, a haltéri kocsmá tulajdonosa szintén 4—500 frtra teszi a Sinkó pénzét, mely ennek azon estén a tárczájában volt. Neki a házában lakó Szabadai Róza — ki a Sinkó pinczéjével egy nívon a souterrain-ben lakik mondta, hogy hallotta a pinczében a jajgatást, mire ő átment s kérdőre vonta a szakácsnét. Ez azt felelte, hogy az úr lármázott, mert eltörték a lámpát. Berdin előbbi vallomásaiban rája hivatkozott, hogy ő látta a pinczében a lepattant abroncsu hordót, ami miatt nekik akkor le kellett menniük a pinczébe; Markó ezt határozottan tagadja, ő neki ilyesmirel sem nem szóltak, sem ilyenről tudomása maig sincs. A Berdin elrejtett kalapját is ő találta meg a jégsekereyben, ahova ez azért dugta, hogy mondhasa, hogy Sinkó az ő kalapjával tünt el azokkal az ismeretlen vendégekkel.

Szabadai Róza éjjel hallotta a Sinkó kiáltásait, mert a Sinkó pinczéje olyan közel van az ő földalatti lakásához, hogy onnan minden jó fölhalatszik. Föl is költötte a mellette lakó Rosenbergéket, de aztán nem hallottak semmit. Ő azonban nem hagyta annyiban a dolgot, szélteben beszélte éjjeli hallomását, az ő beszéde után indult is meg később a vizsgálat. Berdin megtudta ezt, s azt izente neki, hogy fogja be a száját. Erre Szabadai Róza átment Berdinhez s kérdőre vonta ez izenetért, mire Berdin nem tudott neki semmit se felelni, csak zavart volt és sápadt.

Rozenberg Jakab a Szabadai R. előadását megerősíti.

Akkor az elnök a tárgyalást — mivel már este 7 óra volt — fölfüggesztette.

Kedden reggel 9 órakor folytatólag a többi tanukat hallgatták ki.

Kertész Vendel pécsi bérkocsis, aki Berdint Szigetvárra vitte, azt vallja, hogy Berdin, aki mikor fölült, rongyos ruhában volt, a kocsiban utközben tisztességes ruhába öltözött át, aztán csárdáról csárdára vitette magát, maga is sokat ivott, s őt is itatta. Nem igen sokat mondhat, mert itas volt s ezt olyan paraszt-

komikummal adja elő a bíróságnak, hogy még Berdint is megneveztette, a hallgatóság pedig hangos derűtségben tört ki.

Grünbaum Farkas szerint Sinkó jól bánt Berdinnel.

Szabó Sándor a „Vadászkürt“ kocsmáros Berdint mint durva, goromba embert ismeri, ki nála is szolgált, de csak rövid ideig.

May Hermint, a Berdin szeretőjének kis 10 éves lányát is kihallgatták. Bánatos szemmel nézett a vádlottak padján, szuronyos örök között sirva ülő anyjára, aztán az elnök kérdéseire reszkető hangon, de értelmesen felelt. Ő a gyilkosság éjjelén (Herold Mari vallomásával ellentétben) ott volt Sinkóéknál az anyja szobájában. Álmából akkor ébredt föl, mikor édes anyja sikoltozott s ugyanakkor a „Gyula bácsi“ föl jött a pinczéből a véres bárdal kezében, s megfenyegette a „mamát.“ Aztán Berdin fejszét vett föl a pincze lejárója mellett levő farakás mellől s azzal lement a pinczébe és ott sokáig időzött, miközben sóprést is hallott. Látta azt is, mikor Berdin a fejszét ismét fölhozta. Neki is mondta Berdin, hogy ne merjen szólani. Hogy Sinkót ölte meg Berdin, azt az éjjel láttak után másnap abból gondolta, hogy „Sinkó bácsi“ nem volt sehol. Őt csak a gyilkosság után küldték el Dobszára az anyja szüleihez, honnét másnap vissza jött, de az anyja akkor már elment Pécsről. Az anyjára vonatkozólag a közzvaldó kérésére nem hallgatták ki, nehogy anyja ellen esetleg terhelő vallomást kelljen tennie.

Mialatt a kis leányt kihallgatták, anyja s a szakácsné erősen zokogtak, de Berdin is teljesen megrendülve ült a padon; feje, melyet mindig magasan tartott, lehanyatlott, halántékán és szemei körül lázas pir keletkezett, folyton fészkelődött a helyén s a bajuszát rágta. A közönség is izgatottan hallgatta a kis leány vallomását.

Gyura Károly pinczér Sinkónak bizalmas barátja volt, Sinkót jó, szelid embernek ismerte, ki Berdinnel nagyon is jól bánt. Tudja, hogy Sinkónál azon estén 4—500 frt volt. A Berdin elrejtett kalapjára vonatkozólag akként vall, mint Markó.

Kovács Antal rendőrbiztos a gyilkosság rendőri földerítésére vonatkozó körülményeket mondja el. Ő kezdte meg komolyabban az ásatást a pinczében, a ol a nagy homokréteg neki föltűnt. Az ő jelentése alapján fogták el akkor Herold Marit, aki neki azért tünt gyanusnak, mert mikor ásatni ment, ez neki 10 forintot nyomott a markába. Az asszony ugyan maga biztatta őt a kutatásra s pénzt is ígért a szükséges költségekre, ha a Sinkó gyilkosait előkerítik. Föltűnt neki az is, hogy a homokdombon, amely alatt Sinkó holtteste feküdt, zöldség volt elteve, s Herold Mari figyelmeztette őt, hogy a vajt boltozatról a homok lezuhanhat, pedig ő megvizsgálva a boltozatot úgy találta, hogy az a homok kemény s azon fejsze féle vágások látszóttak.

Liszt János Berdin fenyegetéseit hallotta Sinkó ellen.

Remig Gottfried zongorás, a Szabadai Róza kedvese, ki ettől hallotta az éjjeli dolgokat, felelősségre vonta Berdint ama különös láma miatt, Berdin zavartan azt mondta, hogy a szakácsné kiejtette a kezéből a lámpát s ő kiáltotta, hogy: „Gyula segítsen, hozzon gyufát!” A Sinkó eltűnése után Herold Mari kerestette Sinkó holttestét a pinczében is, s még Berdin vitte a gyertyát s kalauzolta a keresőket.

Becker Alajos lakatos csekély jelentőségű dolgokra nézve tesz vallomást, úgy a tárgyalásra el nem jött Kapanyicza György előzetes vallomásáról föl vett és most föl olvasott jegyzőkönyv is.

Aztán fölolvasták a Berdin rendes beszámítható elmeállapotáról szóló orvosszakértői jegyzőkönyvet, s az elnök föl hívta Berdint, hogy hallván a sok terhelő vallomást térjen magába s tegyen beismerő vallomást arra, hogy a gyilkosságot rablási szándékkal előre kiterelve vitte véghez.

Berdin maga elé belebámult a levegőbe, aztán kis vártatva megszólalt s ismét csak azt hajtogatta, hogy nem a pénzért ölte meg Sinkót, hanem mert arra föl lett bujtatva.

Az elnök a tanukat (Herold Mari és a kis May Hermina kivételével) megeskette s mivel

délre járt már, az ülést d. u. három óráig fölfüggesztette.

Délután 3 órakor nyomban a közvádó:

Nagy Géza dr. kir. alügyész kezdte meg végleges vádindítványának előadását. Felesztett figyelemmel hallgatta a termet állandóan zsúfolásig töltő közönség s majdnem az egész pécsi jogászvilág a finom elmeélel megszerkesztett vádbeszédet, mely Berdint a rablási szándékkal elkövetett gyilkosságot, May Jánosné és özvegy Wohlrab Edénét orgazdaság büntetével vádolja. Berdintről szólva a bebizonyított tényekből kimutatta, hogy Berdinnek Sinkó ellen semmi személyi oka nem volt, hogy őt megölje, hanem a pénzvágy, a rablás szándéka vitte rá. Akinek pedig ilyen célja van, az gondolkozik. Kimutatta, hogy Berdin tényleg gondolkodott, s aztán gondoskodott is mindenről. Akkor fogamzott már meg lelkében a szándék, mikor a csacska Herold Mari holmi bolond mesét fecsegett a pinczében annak rejtelméről, s legkésőbb a gyilkosság előtt délután 5 órakor határozott a szándék végrehajtása fölé, mert már ekkor kellett levinnie a szekerczét, ekkor járt utoljára a pinczében. A kik hirtelen elhatározásból gyilkolnak, azok rendesen ügyetlenek a bűnjelek eltüntetésében. Ebben pedig Berdin művészek mutatkozott. Meg van tehát állapítva az előre megfontolt szándék, amely a bünt. törvény 278. §-ban jelzett gyilkosság büntetvére kvalifikálja Berdin tettét. Súlyosító körülményekül fölhozta az ügyész, hogy gazdáját ölte meg, hogy ki is rabolta, hogy különös kegyetlenséggel járt el a szegény Sinkóval, akinek már tehetetlenül másodikor is kellett hallania a gyilkos lábdobogását, mikor a bárdal futott le hozzá. May-nénál enyhítő körülményeket hoz föl az ügyész, míg Wohlrabnéra súlyosítókat. Végül vádolja Berdin Györgyöt a büntető törvény 278. §-ba ütköző gyilkosság és a 344. §-ba ütköző rablás büntetvére elkövetésével s kéri őt a 96. és 99. §-ok alkalmazása mellett a 278. §-ban kifejezett büntetéssel, a kötél által való halállal sújtani; vádolja May Jánosné és Wohlrab Edénét a 370. és 372. §-ok szerint minősülő orgazdaság büntetvére, s kéri őket a megfelelő büntetéssel sújtani. Valamennyivel az eljárási és rabtartási költségek megtérítése iránt az illető törvényszakaszt alkalmazni kéri.

A vádlottak védőiül, miután ők ilyet vagyontalan voltuknál fogva megnevezni nem tudtak, hivatalból rendelték ki Egrý Dezső dr. ügyvédjelöltet Berdin védelmére. Erdőssy Lajos ügyvédet May Jánosné és Deutsch Antal dr. ügyvédet Wohlrab Edéné védelmére.

Egrý Dezső dr. Berdin védője a Berdinnek nagyjában tett beismerő vallomása mellett rendkívül nehéz helyzetben arra szoritkozott, hogy egyes mellékkörülmények fölszínre hozatalával a vádban kifejezett előre megfontolt szándék ellen bizonyítson. Alkalom szüli a tolvajt, Berdint is, mint afféle műveletlen, tehát gyengébb lelkieréjű embert, egy titkos démon üzte a bukás felé, s mikor Sinkó annál a végzetes lépcsénél elbukott, abban a pillanatban Berdin is elbukott. Az előre megfontolt szándék ellen bizonyítanak, hogy Berdin, mikor a pinczébe mentek, nem esukta be maga után a pinczeajtót, mint tette volna ezt az előre tervelt gyilkos, ki zavartalanul akar dolgozni; nem ő vitte a kalapácsot, hanem Sinkó, pedig ezt bizonyosan ő kerítette volna magához a lemenés előtt, ha gyilkolni akart volna; nem volt semmi előre készített eszköze a bűnjelek eltüntetésére, mindent azután vitt le a pinczébe. Hogy a pénzt magához vette, erre már a bűn elkövetése után a menekülésnek önkéntelenül támadó gondolata vitte. A bűn elkövetésére vezető pszichológiai okok keresésénél a védő azt fejti ki, hogy Berdin sülyedését társadalmi körülmények okozták. Végül enyhítő körülményekül fölhozza a vádlott fiatal korát, büntetlen előéletét, azt, hogy 3 éves korában már apját vesztette s 12 éves volt, mikor a szülői háztól elkerült s ezért a büntetés kiszabásánál a 92. §-t kéri figyelembe venni.

Erdőssy Lajos a May Jánosné védője röviden konstatálja, hogy védenését a Berdin által elkövetett gyilkosságból folyólag más büntetvel mint orgazdasággal nem vádolják; de még így sem marasztalható a vádló által említett paragrafusok alapján, mert Berdin őt előzőleg agyonveréssel fenyegette, s oly lelki félelmet gerjesztett benne, hogy nem volt ereje

azt a csekélybe pénzt visszautasítani. De meg Mayné benső viszonyban élt Berdinnel, hogy mintegy feleségének lehetett tekinteni. Ezek tehát nem enyhítő, hanem egyenesen mentő körülmények, amiért is kéri May Jánosné ártatlanságát fölismerni, őt a vád következményei alól fölmenteni és azonnal szabadlábra helyezni.

Deutsch Antal dr.-nak, Wohlrab Edéné védőjének is nehéz helyzete volt a vádlott beismerése mellett. Mentő körülményekül hozta föl, hogy a gyilkolás hallatára fölöltözni készült, hogy segítségre menjen, de Berdin a véres bárdal visszatartotta és megfenyegette. Ennek hatása alatt fogadta el az 50 frtot, mert attól félhetett, hogy ha visszautasítja, Berdin őt árulójának vélvén szintén megöli. A védő ő reá is fölmentő ítéletet kért; de ha a törvényszék nem fogadná el az álláspontot, úgy az elmondottakat, s azt, hogy semmi műveltséggel sem bíró vádlott a tett horderejét fölismerni alig volt képes, hogy megbűnhődött már az eddigi szenvedések által, s hogy a pénzből 40 frt megtérült — vegye enyhítő körülményekül.

Ezután Jilly, a Sinkó-örökösök érdekében a kártérítésre tett előterjesztést, aztán a közvádó reflektált a védők egyes fejtegetéseire s végül föntartotta vádját.

Az elnök fölhívta a vádlottakat, hogy még esetleg fölhozható védelmüket adják elő. Mivel egyik sem kívánt szólani, az elnök az idő előrehaladottsága miatt (esti fél 7 óra volt) a tárgyalást fölfüggesztette, az ítélethozatalt pedig ma — szerda — reggel 9 órára tűzte ki.

Az ítélet.

Ma — szerdán — délelőtt 9 órakor hirdette ki Sável Kálmán törvényszéki elnök a Berdin-ügyben az ítéletet, mely szerint a törvényszék

Berdin Györgyöt a gyilkosságban és rablásban bűnösnek mondván ki, őt **kötél által való halállal bünteti**;

May Jánosné orgazdaság büntette miatt egy évi börtönbüntetéssel, melyből a vizsgálati fogságban töltött 3 hónap kitöltöttnek tekintetik;

Wohlrab Edénét (6 gyermek anyját) orgazdaság miatt 2 évi fegyházbüntetéssel sújtotta, melyből a vizsgálati fogságban töltött 3 hónap kitöltöttnek tekintetik.

Berdin és védője fölebbezett, Mayné és Wohlrabné védői fölebbeztek és egyben védeneczeik szabadlábra helyezését kérték, mit a közvádó sem ellenzett s így a törvényszék a két asszonyt szabadlábra helyezte.

Berdin a teremben keményen tartotta magát, künn azonban, a fogoly-szobában keservesen sírni kezdett.

Csarnok.

Egy magyar kormánybiztos.

Isaszegről és Hatvanról, hol Gáspár utoljára harcolt velünk, egyenesen a Rákosra jutottunk, még pedig nem valami kellemetes küldetésben; föladatunk lévén a Pestre és Budára visszavonult ellenéggel elhítenni, hogy mi vagyunk az egész magyar hadsereg, melynek egyében nem jár az esze, mint Pest utcáim élethálára való harcot vívni. Naponta négyszer is megváltoztattuk táborhelyeinket és zenezóval 4—5 ezer lépésnyire másutt vonultunk föl az osztrák előrsők szeme láttára, kik azt hitték, hogy naponta 10 huszárezred tódul a harcra. Pedig ez mind szemfényvesztés volt. Végre az osztrák fővezér megsokalta a dolgot és egy szép napon Pestet ott hagyva, a Duna balpartjára, onnan pedig még tovább húzódott.

Mielőtt ez tudomásunkra jutott volna, a hadtest bal szárnya erős és számos őrzőkatok küldött déli irányban, mert attól lehetett tartani, hogy valamely ellenséges csapat a Dunán átkelve, zavarba hozza vékony sorban föllállított zászlóaljainkat. Egy ily őrzőkattal én is Soroksár felé indultam, oly föladattal, hogy a város felé utazókat, különösen pedig az ur-féle embereket szigorúan szemmel tartsam.

Szürkület előtt tizenkét emberrel és egy altiszttel elindultam.

Ha nem is tartozik a különös szórakozások közé sötétben járatlan utakon, illetőleg gyepen és szántásokon lovagolni, különösen mikor az ember nem tudja, honnan várhat valami meglepetést, mindamelllett az egész hadjárat alatt efféle küldetést még keresve is elvállaltam, ha rá parancsot amugy nem kaphattam.

A mögöttem lovagló altiszt, ki akkor már régi szolga lehetett, midőn én a világra születtem, arra kért, nem lehetne-e a legénységnek a pipázást megengedni? Magam sem tudom, miért, de rossz kedvemben rövid nemmel feleltem.

— Alássan jelentem, vitéz főhadnagy uram — kezdé Pócza tizedes egy kis vártatra — lovak jönnek felénk.

A figyelmeztetés helyesnek bizonyult, mert lovaink mindannyian nyugtalankodni kezdtek, a mint ezt éjjel minden ló megteszi, ha társai közeledését megérzi.

Megállítottam embereimet. Nemsokára egy kocsis döcögését tisztán kivehettem. Tehát az utnak vagy országutnak erre kell valahol lennie. Az előttünk elterülő árok föltevésemet igazolta, és az alig három láb széles árkot átugratván, a soroksári utra jutottunk. A kocsis közelebb jött, midőn pedig már előre küldött két emberhez ért, a harsány „halt wer da“ fölhangzott. Néhány szökéssel a kocsis mellett teremtem. Olyan falusi cséza volt, a minők akkoriban vidéken hosszabb utazásokra használtattak. Két erős ló volt befogva, a kocsiban pedig egy ember ült, ki ricsáló hangon huszárjaimmal beszélgetett.

— Én Ludvig kormánybiztos vagyok! Debreczenből jövök és Görgey tábornok főhadiszállására sietek.

— Utlevelét kérem! — felelém nyugodtan.

— De, ha mondom, hogy kormánybiztos vagyok! — viszonzá üléséről fölkelve — irományaim a nyílt rendelettel a kocsiládában vannak becsomagolva, csak nem kívánja tőlem a tiszt ur, hogy kipakoljam?

— Mindenesetre, mert anélkül utját nem folytathatja.

— Na, ez mégis sok; mindenütt szó nélkül áteresztettek, pedig ezredesekkel és tábornokokkal találkoztam és most...

— Nagyon sajnálom, de utlevele fölmutatása nélkül előre nem fog menni.

— Jó, fölkeresem az elnök aláírásával ellátott nyílt rendeletet, de az ellen illetékes helyen panaszt fogok tenni, hogy az országuton, mint valami közönséges vándorlegényt, megállítottak.

A feleselés nem hozott ki sodromból és a kormánybiztos ur csakugyan előkereste kocsiládájából az iromány-csomagot, melyben a nyílt rendeletet hosszas kutatás után meg is találta.

Kossuth Lajos aláírását ismerve, röviden átfutottam az okmányt, melynek tartalmából kivettem, hogy Ludvig kormánybiztos ur különös küldetésben Görgey fővezér főhadiszállásába indulván, stb. stb.

Ludvig, kinek a nyílt rendeletet visszaadtam, most nevémet kérdezte s ezt föl is jegyezte, mire aztán tovább hajtattott.

Délután táborhelyünkre bevonulva Aulich tábornoknak, ki véletlenül éppen ezredünkél tartózkodott, a történetről jelentést tettem.

— Jól megnézte azt az irást? kérdé tőlem.

Igenlő válaszomra még csak azt jegyezte meg, hogy eljárásom helyes volt.

Egy hétre rá az ostrom alatt sürgönyöket kellett a Svábhegyen levő főhadiszállásra vinnem. Mig Bayer ezredestől a várt választ megkaptam, a fővezéri kíséret tisztjeivel beszélget-

tem. A ház előtti folyosón egy csomó aranygalléros tiszt társaságában ott láttam Ludvigh kormánybiztos is, ki, miután észrevett, azonnal felém jött. A fenyegetést, úgy láttam, elfelejtette, mert a helyett bemutatott a fényes társaságnak.

— Hát ha nem lett volna nálam a kormányelnök nyílt rendelete? — kérde Ludvigh.

— Akkor a táborba kísértettem volna.

— És ha ott sem lettem volna képes magamat igazolni?

— Akkor Aulich mint kémét agyonlövötte volna — szólalt meg mögötte valaki.

Görgey tábornok volt — — — — —

Gabona-arjegyzek.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi április 22-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsanként számlítanak.

Kosa	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—
Kétezeres	új	6	80	6	60
	őszi	—	—	—	—
Kosa	új	5	70	5	60
	őszi	—	—	—	—
Kosa	új	5	60	5	50
	őszi	—	—	—	—
A. p. s.	tavaszi	5	10	5	—
	új	—	—	—	—
Zab	őszi	—	—	—	—
	tavaszi	5	60	5	50
Bépeze	új	—	—	—	—
	őszi	—	—	—	—
Bükköny	széna	5	40	—	—
	őszi	—	—	—	—
Kukorica	új	4	60	4	50
	őszi	—	—	—	—
Széna	o	2	20	2	—
	új	—	—	—	—
Szalma	o	1	20	—	—
	új	—	—	—	—

Kínalat: közép (mintegy 120 gabonaköcsi volt a piacon).

NYILT-TÉR.*)

Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság Budapest.

Az első hazai biztosító-társaság, mely kizárólag baleset- és munkásbiztosításokkal foglalkozik.

1.000.000 korona teljesen befizetett alaptőke.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság.

Elfogad baleset elleni biztosításokat halál esetére, állandó- és meglekény munkaképtelenség esetére és pedig:

I. Egyénenkénti biztosításokat a hivatás szerű foglalkozás közben vagy azonkívül ért balesetek ellen;

II. Mindennemű baleset biztosításokat szárazföldi és tengeri utazások tartamára.

III. Csoportos baleset-biztosításokat;

IV. Szavatossági kötelezettségek biztosítását.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság balesetbiztosításokat 18-60 életévek közt a biztosítandók nemére való tekintet és orvosi vizsgálat nélkül a legjutányosabb díjak mellett eszközöl.

Több évi biztosításoknál a társaság rendkívüli előnyöket nyújt.

Példa:

Egy ügyvéd, bankár, irodahivatalnok, kereskedő, tanító, pap, szerkesztő díjtétele az I. kockázati osztály szerint a következő biztosításokért és pedig:

5.000 korona után halál esetére á 0,50‰ = korona 2.50

15.000 " " állandó munkaképtelenség esetére á 0,70‰ = " 10.50

5 korona naponkénti kártalanításért ideiglenes munkaképtelenség esetére á korona 1.40 " 7-

a biztosításnak egy évre való kötése esetén korona 20.— fizet

a biztosításnak öt évre való kötése esetén (évi díjfelvétel) évenként korona 18.— "

a biztosításnak tíz évre való kötése esetén (évi díjfelvétel) évenként korona 16.— "

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság

Elvállalja továbbá szerényebb anyagi viszonyok közt élő egyének, mint tisztviselők, segédhivatalnokok, kisiparosok, munkások, stb. életbiztosítását csekély heti díjfelvételűvel:

I. Halálesetre élethossziglan tartó díjfelvételűvel;

II. Halálesetre korlátolt tartamu díjfelvételűvel;

III. Halál- és élet esetére korlátolt tartamu díjfelvételűvel;

IV. Gyermekek (kiházasítási) biztosításokat korlátolt tartamu díjfelvételűvel.

Példa:

Egy 30 éves egyén az I. táblázat szerint 20 fillér (10 kr.) heti díjért biztosíthat halál esetére 316 korona (158 frt) tőkét, 40 fillér (20 kr.) heti díjért $2 \times 316 = 632$ korona (316 forint) tőkét, 60 fillér (30 kr.) heti díjért $3 \times 316 = 948$ korona (474 frt) tőkét, 1 korona heti díjért $5 \times 316 = 1580$ korona (790 frt) tőkét.

Bővebb felvilágosításokat a prospectusok nyújtanak, melyek a társaság igazgatóságánál, továbbá az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság — a Bécsi biztosító társaság és a Magyar-Francia biztosító-részvénytársaság minden ügynökénél — mint a Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság képviselőinél — kapható és kívánatra bárkinek ingyen és díjmentesen megküldetik.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felolós szerkesztő:

HAKSCH LAJOS

Hirdetések:

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

Egгер díjntalmazott
biztos hatású

Mell-Pastilláit.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 fritos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában.

Pécsen: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irg. rend gyógyszer-tárában, Mohácsen: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer-t. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer-t. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer-t. Dárdán: Czingelly örök. és Dermár Pál gyógyszer-t. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer-t. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer-t. Szigetváron: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer-t. Bonyhádon: Eibach Ödön gyógyszer-t.

valamint az

Egгер A fla czég

gyógyszer különlegességi gyárában Bécs — Nussdorf.

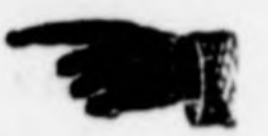
Dr. Miltényi Miklós
ügyvédi irodája
Ferencziek-utczája 9 számú ház
I. emeletére lett áthelyezve.

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

Asztali-

és

gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír **köhögés** és **rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.**

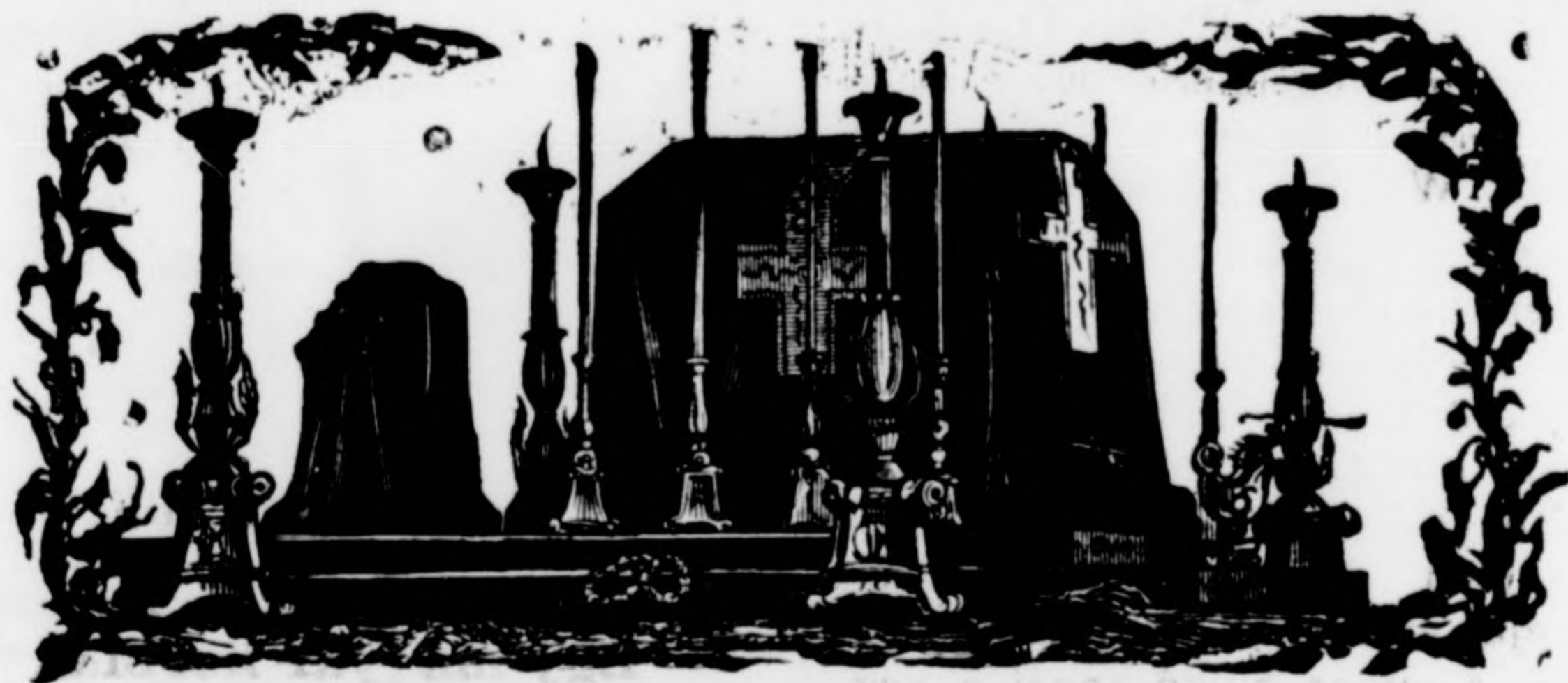
Porral vegyítve felséges ital.

Főraktár Pécsen:

Grünhut és Hirschler uraknál

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János utca 9. sz.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér II-ik szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — s temetések rendezésére — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket, újabb átalakítások folytán, minden halottas kocsinknak a fővárosi pompa szerinti átalakítása által, azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek e tekintetben minden kívánalmait teljesíthetjük. Nyitott kocsin a halottak szállítása hatóságilag betiltatott, a n. é. közönség pedig nem kívánja az oly kocsik alkalmazását, melyben a koporsó látása elzárva van, ezért nem kimélve a költségeket, a fertőtlenítés végett **valamennyi halottas kocsinkat üveges kocsiá alakítottuk át**, mely által **bármely osztályu temetkezéseket** — úgy helyben mint a **vidéken** — minden temetkezési vállalatnál pompásabban,

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek előállítani. Továbbá elvállalunk hulla szállításokat a bel- és külföld bármely irányában.

Temetkezések rendezésének fölvetelére **Fischer Simon** tagtárs urat hatalmaztuk fel, kinek fő törekvése oda irányul a legnagyobb pontossággal a n. é. közönség igényeit mindenkor kielégíteni, miért is vagyunk oly bátrak a n. t. közönséget felkérni előforduló esetben bizalmunkkal a **Concordia vállalatunkhoz** fordulni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Krisztián József és társai, Schubárszky János, Fischer Simon.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

5294. sz.
1893. kap.

Hirdetmény.

Melynél fogva Pécs szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről közhirrre teszem, hogy a Frigyes Iaktanya építésénél alkalmazott

összes állásfák és deszkák

a budai külvárosi vásártéren f. évi április hó 29-én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett, esetleg részletekben is eladatni fognak.

Az árverés foganatosításával Vaszary Gyula randőrkapitány urat bizom meg. Pécssett 1893. április 18-án.

Lechner Gyula
rendőrfőkapitány.

Meghívó.

A Pécssett „Baranyamegyei gazdasági, ipar- és kereskedelmi részvénytársaság” czímmel alapítandó új penzintézet

1893. évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor

a városház közgyűlési termében

alakuló közgyűlését

tartja, melyre a t. cz. részvényaláírók — hivatkozással a keresk. törvény 154. § ára — tisztelettel meghívatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alaptökének kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról meggyőződést szerezni.
2. Az alapszabályokat megállapítani s az alapítókkal, vagy másokkal netalán történendő megállapodások iránt határozni.
3. A társaság meg vagy meg nem alakulása iránt határozni.
4. A társaság igazgatóságát, választmányát, nemkülönben felügyelő-bizottságát megválasztani.
5. Az alapítóknak a keresk. törv. 152. §-ában megállapított felelőssége iránt intézkedni.
6. Bejelentett indítványok tárgyalása.

Tisztelettel

Pécssett, 1893. évi április hó 15-én.

az alapítók nevében:

Kellauer Sándor.

96. jkv.
78. ikt. k. i. b.
137. ikt.
1893.

Hirdetmény.

Melynél fogva a Nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Minister úr f. évi 9277. szám alatt kelt rendelete alapján ezennel köztudomásra hozatik, hogy **Ő cs. és apostoli királyi Felsége** nevére elnevezett városi vízvezetékhez szükséges a kisajátítási tervben és összeírásban elősorolt ingatlanokra illetőleg vízhasználati jogosítványokra nézve a Nagyméltóságú földművelésügyi minister úr által Pécs szab. kir. város közönsége javára engedélyezett kisajátítási jog alapján a kisajátítási eljárás az 1881. évi XLIIk törvényczikk 33. §-a szerint elrendeltetvén, e miatt

a kisajátítási terv és összeírás

f. évi április hó 23-ik napjától számítandó 15 napra a városi mérnöki hivatalban kitéve lesz, a hol hivatalos órák alatt azok az érdekeltek által betekintheők; továbbá a hivatkozott törvény 1-ső fejezete alapján az érdekeltek által teendő igények és észrevételek tárgyalására alulírott közigazgatási bizottság részéről folyó évi május hó 10. esetleg következő napjai, mindenkor kezdve délelőtti 9 órától tárgyalási helyiségül pedig a városi tanácsház közgyűlési terme tüzetek ki.

Mi oly figyelmeztetéssel hozatik köztudomásra, hogy a tárgyalás eszközzésére kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek a kitűzött tárgyalásra meg nem jelenének; a miért is saját érdekükben a tárgyaláson való megjelenésre ezennel figyelmeztetnek.

Kelt Pécssett 1893. évi április hó 13-án tartott közigazgatási bizottsági ülésből.

Pécs szab. kir. város közigazgatási bizottsága.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Olcsó árak.

Leírások ingyen.

Főraktár: Budapest, V., Lipót-körút 21 a.

Igazgatóság: Radein-fürdőben (Styria).

Előmozdítja az emésztést.

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak

csakis valódi a feltalálótól:

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-

esász. kir. osztr. 36089. szám.

jeggyel

magy. kir. szab. 48274. szám.

Iró-tenták:

Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könyvtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus-tenta korom-
Világposta-tenta fekete

Legjobb író-tenta a könyvvezetéshez, határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Másoló-tenták:

Anthracen-másoló
Alizarin író és másoló

Kitűnően másolódnak; egyszerűen mind könyvelésre is ajánlatosak.

Encre violette noire communicative
Violette kettős-másoló
Fekete világposta másoló

Egyetlen tenták keresk. levelezésre, melyekről hónapok mulva tisztá másolatok készíthetők

Non plus ultra-másoló 4-6 másolatot ad. Fontos bankoknak, biztosítóintézeteknek és tengerentúli levelezésre.

Színes-tenták autografia-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolók-nak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszebb írógép festékek; fehérmű jegyzés-festék, folyékony enyv- és gummi, haenyv, fényenyv, Eau de Labarraque tentafoltok eltávolítására papírról és fehéreműről Pecsétviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerekkereskedésben kaphatók.

URAKNAK.

Az újkor legszebb találmánya a szabadalm. gyalvno-elektricus készülék, a „Refector”, a mely a testen észrevehetően viselhető, nemi gyengeség ellen (elgyengült férfierő), ha még oly idült is, kitűnő eredménnyel alkalmazatik. — A Refector minden államban szabadalmazva van és sok arany és ezüst érermel lett kitüntetve. Dr. Volta tanár rendszere. A készülék, melynek ártalmatlanságáért kezes-ség vállalatik, kényelmesen hordható a zseb-ben. Az orvosok minden országban állandóan ajánlják. Használati utasítással ellátott röpiratokat (zárt borítékban, 10 kr. levéljegy ellenében) ingyen küld a cs. kir. szabadalom-tulajdonos **Augenfeld J.** elektro-technikus, Bécs, I., Schulerstrasse 18.

Csukás Zoltán épület, horgany- és diszmű-bádogos
Pécsett király-utca 28. szám „a pánczéloshoz“

ajánlja saját készítményü

erős fürdő-kádjait

szagtalan

angol clozettek
föállítását,

tető és torony fedések,

tetőcsatornák

és

czink ornamentikai munkák stb.

csatorna javítá-

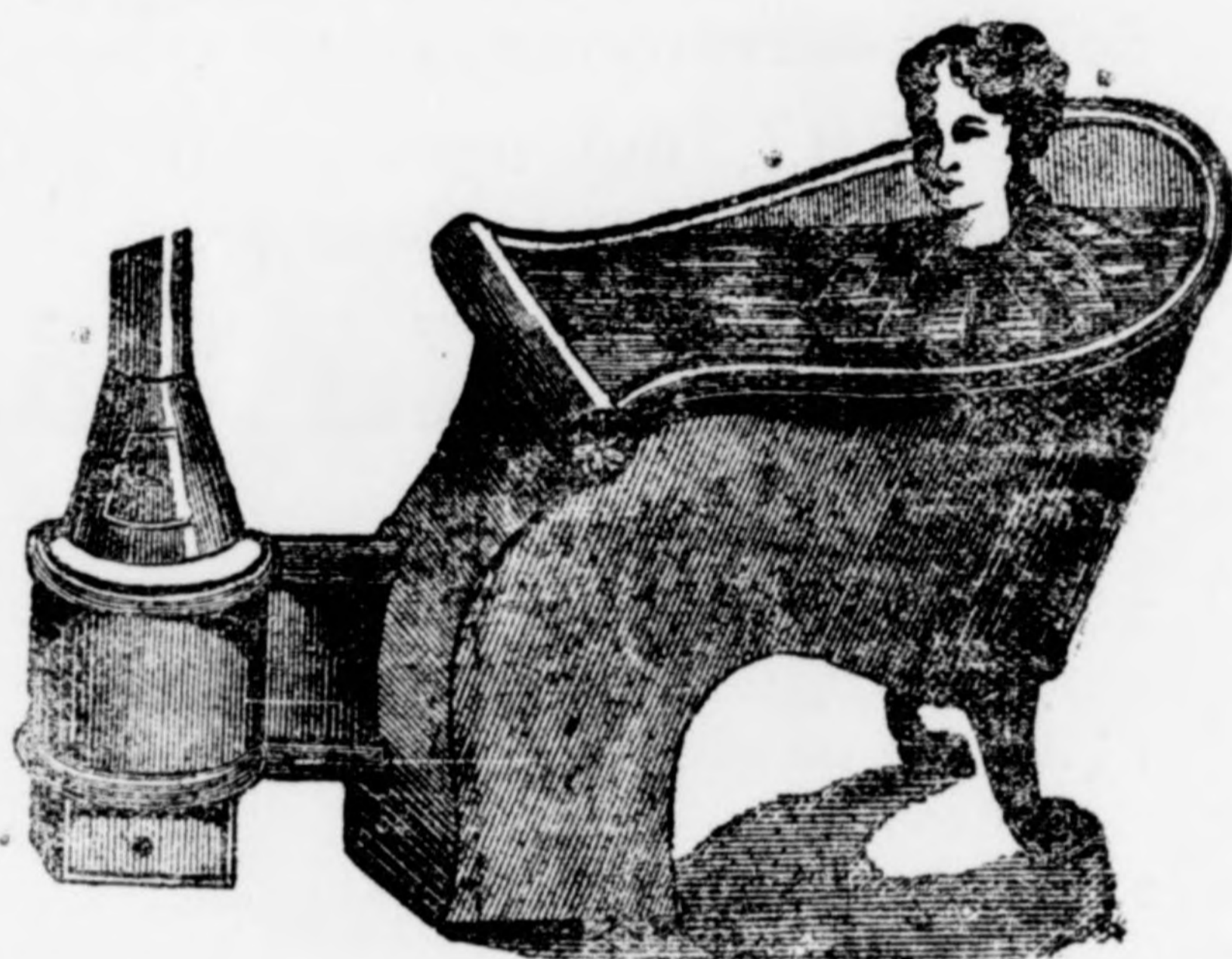
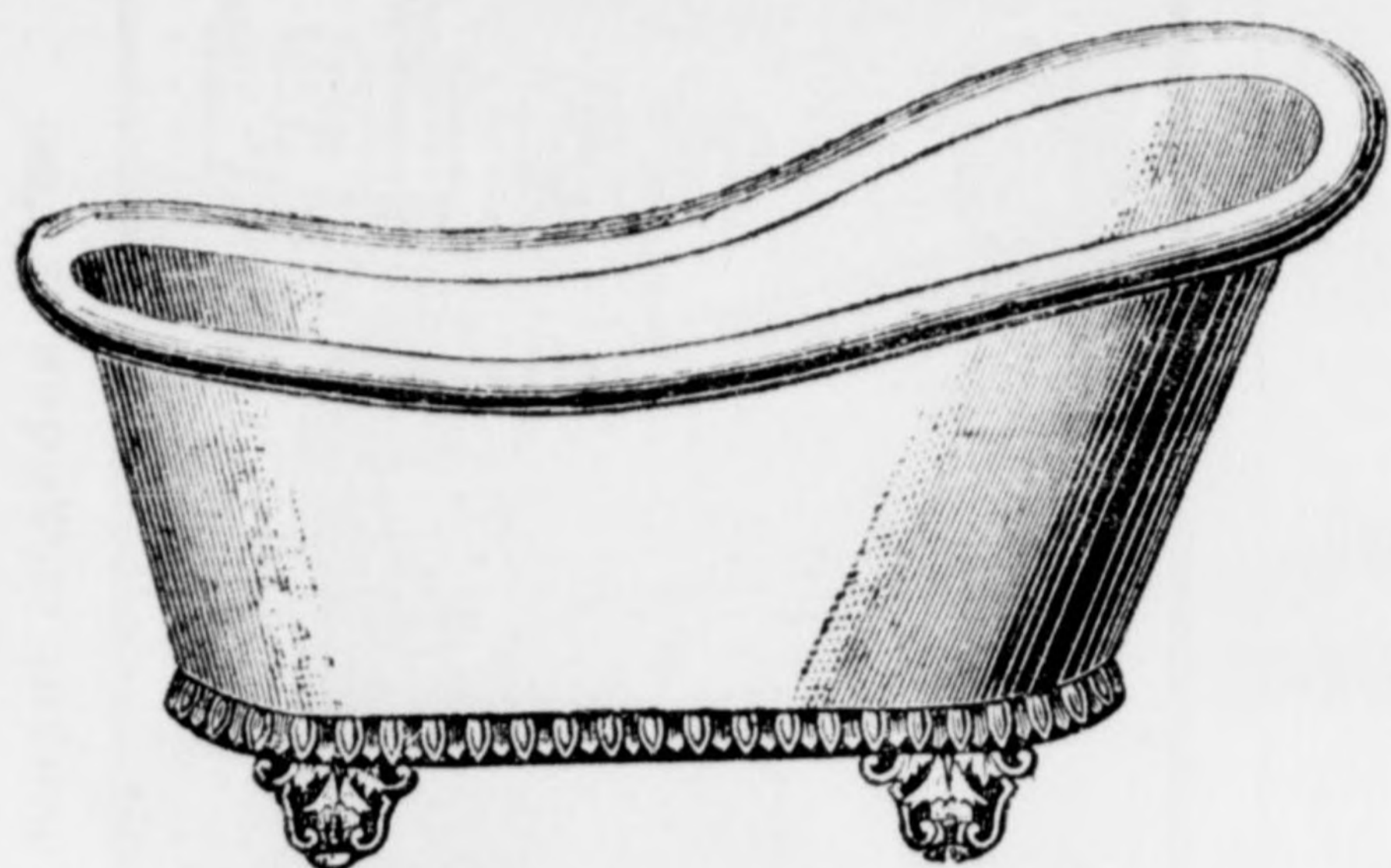
sok és festések

a legolcsóbb árak

mellett

elvéalltatnak.

Fürdő-kádokról külön képes-árjegyzék ingyen és bérmentve.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav gazdagabb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőhajokban**, különösen **tüdővérzé-**
seknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítóváll.
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Hazai gyártmány.

Maranics Rajmár

rézöntő,

pinczegazdasági és permetező gépek ké-
szítője

Pécsett, felső havi boldogasszony-utca
10 szám.

Ajánlja a legjobb minőségű, saját
gyártmányu „**Villám**“ nevü

Peronospora-permetezőit

csiszolt vörösrézről drbkint **20 frtért**.
A gépek oly lényeges javitással birnak,
hogy a szélkázán és szelepek egyetlen
szárnycsavar feltágítása után levehető, a
szerkezetnek ezen könnyü szétszedése a
tisztításnál még eddig semmiféle gyárt-
mánynál nem található.

Kimerítő árjegyzék utasítással együtt
kivánatra bérmentve küldetik.

Versenyképes az első rendü külföldi
permetező-gépekkel.

Egy emeletes bérház

Pécsett, a belvárosban

szabad kézből eladó.

Hol? megmondja e lap kiadóhi-
vatala.